

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

II. ÚS 116/2025-32

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Ľuboša Szigetiho (sudca spravodajca) a sudcov Petra Molnára a Petra Straku v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľky **Profesionálna dražobná spoločnosť, s.r.o.**, Masarykova 21, Košice, IČO 36 583 936, zastúpenej Advokátska kancelária HUSAR AND PARTNERS S.R.O., Vojenská 14, Košice, proti postupu Okresného súdu Trebišov v konaní vedenom pod sp. zn. 10C/47/2007 a Krajského súdu v Košiciach v konaniach vedených pod sp. zn. 4Co/230/2013, sp. zn. 1Co/135/2018, sp. zn. 5Co/137/2020 a sp. zn. 3Co/15/2025 takto

r o z h o d o l :

1. Postupom Okresného súdu Trebišov v konaní vedenom pod sp. zn. 10C/47/2007 a Krajského súdu v Košiciach v konaniach vedených pod sp. zn. 4Co/230/2013, sp. zn. 1Co/135/2018, sp. zn. 5Co/137/2020 a sp. zn. 3Co/15/2025 **bolo porušené** základné právo sťažovateľky na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, základné právo na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.
2. Krajskému súdu v Košiciach **p r i k a z u j e** v konaní vedenom pod sp. zn. 3Co/15/2025 konať bez zbytočných priet'ahov.
3. Sťažovateľke **p r i z n á v a** finančné zadosťučinenie **9 000 eur**, ktoré **s ú p o v i n n é** zaplatiť jej Okresný súd Trebišov vo výške **5 000 eur** a Krajský súd v Košiciach vo výške **4 000 eur** do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.
4. Sťažovateľke **p r i z n á v a** náhradu trov právneho zastúpenia **949,17 eur**, ktorú **s ú p o v i n n é** Okresný súd Trebišov a Krajský súd v Košiciach zaplatiť spoločne a nerozdielne jej právnenmu zástupcovi do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.
5. Vo zvyšnej časti ústavnej sťažnosti **n e v y h o v u j e**.

Odôvodnenie:

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľky a skutkový stav veci

1. Sťažovateľka sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 9. januára 2025 domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie svojej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) a základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy postupom okresného súdu a krajského súdu v napadnutých konaniach označených v záhlaví tohto uznesenia. Žiada priznanie finančného zadosťučinenia spolu vo výške 25 000 eur a náhrady trov konania. Dňa 25. februára 2025 doplnila ústavnú sťažnosť o oznámenie spisovej značky odvolacieho konania aktuálne vedeného na krajskom súde a vzhľadom na túto skutočnosť upresnila sťažnostný petit a navrhla, aby ústavný súd prikázal krajskému súdu konať v konaní sp. zn. 3Co/15/2025 bez zbytočných prietáhov.

2. Uznesením č. k. II. ÚS 116/2025-18 z 26. februára 2025 ústavný súd prijal podľa § 56 ods. 5 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavnú sťažnosť sťažovateľky na ďalšie konanie v celom rozsahu.

3. Z ústavnej sťažnosti a predložených spisov vyplýva, že sťažovateľka je žalovanou v 2. rade v spore o určenie neplatnosti dobrovoľnej dražby, ktorý začal podaním žaloby pôvodne na Okresný súd Košice II 1. februára 2007, ktorý ju 9. februára 2007 z dôvodu miestnej príslušnosti postúpil okresnému súdu. Okresný súd rozsudkom z 26. marca 2013 žalobu zamietol. Na základe odvolania žalobcov krajský súd uznesením č. k. 4Co/230/2013-458 z 29. apríla 2015 zrušil rozsudok súdu prvej inštancie a vrátil ho okresnému súdu na ďalšie konanie. Následne okresný súd rozsudkom z 10. februára 2017 žalobu opätovne zamietol. Uznesením krajského súdu sp. zn. 1Co/135/2018 z 30. januára 2019 odvolací súd opätovne zrušil rozsudok súdu prvej inštancie. Rozsudkom okresného súdu zo 6. novembra 2019 bola žaloba v celom rozsahu zamietnutá. Na základe odvolania žalobcov krajský súd rozsudkom sp. zn. 5Co/137/2020 z 26. mája 2021 zmenil rozsudok okresného súdu tak, že určil, že opakovaná dražba je neplatná a že žalobcovia sú bezpodielovými spoluvlastníkmi dotknutej nehnuteľnosti, a v prevyšujúcej časti zamietajúceho výroku rozsudok potvrdil. Na základe dovolania podaného sťažovateľkou Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesením sp. zn. 4Cdo/195/2022 z 26. septembra 2024 zrušil rozsudok krajského súdu sp. zn. 5Co/137/2020 z 26. mája 2021 a vec vrátil krajskému súdu na opätovné konanie a rozhodnutie. Dôvodom zrušenia rozsudku krajského súdu bola tá skutočnosť, že odvolací súd postupoval v rozpore so znením § 384 ods. 1 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“), a teda sa natoľko odchýlil od jeho znenia, že zásadne poprel jeho účel a význam, keď dospel k odlišným skutkovým zisteniam ako prvoinštančný súd bez vykonania vlastného dokazovania alebo jeho zopakovania v odvolacom konaní, čím znemožnil dovolateľom, aby uskutočňovali im patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces zaručeného čl. 46 a nasl. ústavy. Dovolací súd považoval preto za preukázané, že v konaní došlo k procesným vadám podľa § 420 písm. f) CSP, a táto skutočnosť je okolnosťou, pre ktorú musel dovolací súd napadnuté

rozhodnutie v danej časti zrušiť, pretože rozhodnutie vydané v konaní postihnutom takou závažnou procesnou vadou nemôže byť považované za správne. Dňa 5. februára 2025 bol spis predložený krajskému súdu na opätovné rozhodnutie o odvolaní, pričom ku dňu podania tejto ústavnej sťažnosti nie je vo veci krajským súdom rozhodnuté.

II.

Argumentácia sťažovateľky a vyjadrenie okresného súdu a krajského súdu

4. Proti postupu okresného súdu a krajského súdu v napadnutých konaniach podala sťažovateľka túto ústavnú sťažnosť, v ktorej namieta porušenie jej základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 ústavy, ako aj práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru v dôsledku zbytočných prietahov spôsobených tak nečinnosťou, ako aj neefektívnou činnosťou súdov, pričom zároveň namieta aj neprimeranosť celkovej dĺžky konania. Argumentuje tým, že:

a) Ku dňu podania tejto ústavnej sťažnosti napadnuté konanie trvá 17 rokov a 11 mesiacov a nie je právoplatne skončené s tým, že na okresnom súde trvalo konanie v súhrne približne 9 rokov a na krajskom súde rovnako približne 9 rokov. V tejto súvislosti pripomenula, že v zmysle rozhodovacej praxe Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) tento posudzuje dĺžku konania ako celok. Sťažovateľka namieta celkovú dĺžku konania s tým, že obdobie trvania dovolacieho konania je nevyhnutné pričítať na ťarchu odvolacieho súdu, keďže dôvodom zrušenia jeho rozhodnutia bolo porušenie práva na spravodlivý proces v zmysle čl. 46 ústavy.

b) Predmetná vec nie je komplikovaná, pričom súdne spory o neplatnosť dražby tvoria bežnú súčasť rozhodovacej agendy súdov. Ani správanie sťažovateľky v preskúmvanej veci nezapríčinilo vznik zbytočných prietahov v konaní.

c) V zmysle obsiahlej rozhodovacej praxe ústavného súdu, civilné súdne konanie, ktoré bez meritórneho právoplatného rozhodnutia trvá tak dlho, možno už len na základe dĺžky jeho trvania považovať za nezlučiteľné s imperatívom v čl. 48 ods. 2 a čl. 6 ods. 1 dohovoru. Vzhľadom na uvedené nemá podľa názoru sťažovateľky podstatný význam, aby ústavný súd vyhodnocoval jednotlivé čiastkové úkony alebo vymedzoval prípadné konkrétne úseky nečinnosti súdu, resp. jeho neefektívnej činnosti. Ústavný súd už v minulosti hodnotil v takomto prípade celé konanie ako neefektívne a nesprávne vedené. Sťažovateľka súčasne zastáva názor, že dĺžka konania 17 rokov a 11 mesiacov odôvodňuje aj záver o porušení čl. 46 ods. 1 ústavy, keďže takáto dĺžka konania svojimi dôsledkami nadobúda charakter odopretia spravodlivosti (*denegatio iustitiae*).

5. Okresný súd vo svojom vyjadrení k ústavnej sťažnosti uviedol, že vo veci pravidelne konal a bol aj v dohľade podpredsedníčky okresného súdu, kde bolo pravidelne konštatované, že vo veci sa koná pravidelne a bez prietahov. Nesúhlasil s tvrdením sťažovateľky, že rozhodovanie na súde prvej inštancie trvalo takmer 9 rokov, keďže okresný súd prvýkrát rozhodol vo veci rozsudkom v roku 2013 a pokiaľ dochádzalo k zrušovaniu jeho rozhodnutí zo strany odvolacieho súdu, vždy postupoval v kontexte pokynov odvolacieho súdu, doplňoval dokazovanie a viackrát vo veci rozhodol. Na druhej strane uznal, že celé konanie trvá značnú dobu. Poukázal tiež na vážne zdravotné problémy zákonnej sudkyne a na vysoký nápad a personálnu poddimenzovanosť okresného súdu v rokoch 2015 až 2018. Vzhľadom na postup okresného súdu v napadnutom konaní sa nestotožnil s názorom sťažovateľky o porušení jej základného práva na súdnu ochranu.

6. K ústavnej sťažnosti sa vyjadrila aj zákonná sudkyňa, ktorá uviedla, že spis okresného súdu sa od 3. februára 2025 nachádza na krajskom súde na účel rozhodnutia o odvolaní žalovaných po vrátení veci na ďalšie konanie zrušujúcim uznesením najvyššieho súdu. Okrem subjektívnych prekážok pri postupe v napadnutom konaní poukázala aj na to, že opakovane upozorňovala predsedu okresného súdu na neprimeraný počet pridelených vecí do jej senátu, pričom ani pri vynaložení maximálneho úsilia a zvýšenej snahe nebolo možné vo všetkých veciach konať plynule, bez prietáhov. Poukázala na to, že z chronologického prehľadu vykonávaných úkonov súdom vyplýva, že vo veci bolo konané v pravidelných intervaloch bez zbytočných prietáhov.

7. Krajský súd k ústavnej sťažnosti uviedol, že odvolacie konanie vedené pod sp. zn. 4Co/230/2013 sa začalo 8. augusta 2013 a odvolacím súdom bolo rozhodnuté 29. apríla 2015, teda trvalo 20 mesiacov. Vzhľadom na zaťaženosť senátu v danom období, na množstvo a skladbu vecí v tomto i ostatných senátoch krajského súdu v relevantnom období išlo o štandardnú dĺžku odvolacieho konania (do 24 mesiacov). Odvolacie konanie vedené na krajskom súde pod sp. zn. 1Co/135/2018 začalo 12. apríla 2018 a vo veci bolo rozhodnuté 30. januára 2019 a odvolacie konanie vedené pod sp. zn. 5Co/137/2020 začalo 2. júla 2020 a vo veci bolo rozhodnuté 26. mája 2021. Obe odvolacie konania tak trvali po 9 mesiacov. Odvolacie konanie vedené pod sp. zn. 3Co/15/2025 začalo 5. februára 2025, pričom vo veci je nariadené pojednávanie na 27. marec 2025, teda uvedené odvolacie konanie netrvá ani dva mesiace. Vzhľadom na dĺžku trvania už uvedených odvolacích konaní nesúhlasí s názorom sťažovateľky, že krajský súd svojím postupom zavinil, že konanie ako celok trvá viac ako 17 rokov a že sa dopustil zbytočných prietáhov, a tiež s tým, že odvolacie konanie na krajskom súde trvá viac ako 9 rokov. Zdôraznil, že krajský súd nemohol žiadnym spôsobom ovplyvniť dĺžku konania na najvyššom súde o podaných dovolaniach, preto považuje za nenáležitú námietku sťažovateľky, že na vrub krajskému súdu je potrebné pričítať aj trvanie dovolacieho konania. Vzhľadom na uvedené považuje ústavnú sťažnosť za neopodstatnenú.

III.

Posúdenie dôvodnosti ústavnej sťažnosti

8. Ústavný súd podľa § 58 ods. 3 zákona o ústavnom súde upustil v danej veci od ústneho pojednávania, pretože s ohľadom na predmet konania a po oboznámení sa s ústavnou sťažnosťou a so stanoviskom okresného súdu a krajského súdu dospel k názoru, že od neho nemožno očakávať ďalšie objasnenie veci.

9. Podstatu ústavnej sťažnosti sťažovateľky tvorí námietka, že v dôsledku nečinnosti, ako aj neefektívnej činnosti okresného súdu a krajského súdu v napadnutom konaní v ňom došlo k vzniku zbytočných prietáhov, pričom zároveň aj celková dĺžka konania je neprimeraná, čo odôvodňuje vyslovenie porušenia základných práv sťažovateľky podľa čl. 46 ods. 1 a 48 ods. 2 ústavy, ako aj práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

10. Ústavný súd pripomína, že existenciu zbytočných prietáhov v napadnutom konaní a jeho dĺžku bude v zmysle judikatúry ESLP posudzovať ako celok bez ohľadu na jednotlivé fázy konania (k tomu napr. rozsudky ESLP vo veciach Bubláková proti Slovenskej republike z 15. 2. 2011, Čičmanec proti Slovenskej republike z 28. 6. 2016). K porušeniu základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov, resp. práva na jej prejednanie v primeranej lehote môže dôjsť aj

vtedy, ak konanie trvá (globálne) neprimerane dlhú dobu, a to bez ohľadu na to, v akom štádiu konania boli zaznamenané prieťahy spôsobené postupom toho-ktorého súdu (porov. I. ÚS 412/2023, IV. ÚS 74/2021, I. ÚS 212/2022, I. ÚS 288/2023).

11. Ústavný súd pri rozhodovaní o ústavných sťažnostiach namietajúcich porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (to platí, aj pokiaľ ide o právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru – m. m. I. ÚS 304/2021, I. ÚS 444/2021, pozn.) vychádza zo svojej ustálenej judikatúry, v súlade s ktorou účelom tohto základného práva je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia všeobecného súdu. Samotným prerokovaním veci na súde sa právna neistota osoby domáhajúcej sa rozhodnutia neodstraňuje. K stavu právnej istoty dochádza zásadne až právoplatným rozhodnutím súdu alebo iným zákonom predvídaným spôsobom, ktorý znamená nastolenie právnej istoty inak ako právoplatným rozhodnutím súdu (m. m. IV. ÚS 221/04, II. ÚS 118/2019, I. ÚS 250/2020).

12. Pri posudzovaní otázky, či v okolnostiach konkrétneho súdneho konania došlo k zbytočným prieťahom, a tým aj k porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, ústavný súd v súlade s doterajšou judikatúrou (m. m. III. ÚS 241/2017, I. ÚS 17/2022, rozsudky ESLP vo veci Frydlander v. Francúzsko z 27. 6. 2000, sťažnosť č. 30979/96, a vo veci Záborský a Šmáriková v. Slovensko zo 16. 12. 2003, sťažnosť č. 58172/00) zohľadňuje (1) právnu a faktickú zložitosť veci, o ktorej všeobecný súd rozhoduje, (2) správanie účastníka súdneho konania a (3) postup samotného súdu, a prihliada sa pritom aj na význam konania pre sťažovateľa.

13. V prípade sťažovateľky ústavný súd však nepostupoval *stricto facto* podľa uvedených kritérií, a to vzhľadom na extrémnu dĺžku napadnutého konania, ktoré ako celok nie je právoplatne skončené ani po takmer 18 rokoch. Takéto extrémne dlhé konanie zo strany všeobecného súdu *prima facie* odôvodňuje vyslovenie porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote subjektu takéhoto konania (m. m. I. ÚS 412/2023, I. ÚS 7/2022, II. ÚS 196/2023, I. ÚS 228/2023).

14. Nad rámec uvedeného však ústavný súd konštatuje, že ani okresný súd či krajský súd vo svojich vyjadreniach neargumentovali právnou či faktickou zložitou veci a doba dosahujúca obdobie osemnástich rokov je ústavne neakceptovateľná na riešenie akejkoľvek zložitej právnej otázky. V správaní sťažovateľky neboli zistené také závažné skutočnosti, ktoré by negatívne vplývali na celkovú dĺžku napadnutého konania.

15. Bez potreby podrobných analýz ústavný súd len poukazuje na neefektívnosť postupu okresného súdu v napadnutom konaní, o ktorej svedčí to, že dva rozsudky okresného súdu z 26. marca 2013 a 10. februára 2017 boli odvolacím súdom zrušené a vec mu bola vrátená na ďalšie konanie a v poradí tretí rozsudok okresného súdu zo 6. novembra 2019 bol rozsudkom krajského súdu sp. zn. 5Co/137/2020 z 26. mája 2021 v časti zmenený a v časti potvrdený. Rovnako aj postup krajského súdu možno považovať za neefektívny, keďže jeho rozsudok sp. zn. 5Co/137/2020 z 26. mája 2021 bol uznesením najvyššieho súdu sp. zn. 4Cdo/195/2022 z 26. septembra 2024 zrušený a vec bola vrátená krajskému súdu na opätovné konanie a rozhodnutie, a to z dôvodu procesnej vady zmätočnosti podľa § 420 písm. f) CSP v postupe krajského súdu (k tomu pozri bližšie bod 3 tohto nálezu). Ústavný súd, vychádzajúc z dôvodov zrušenia rozsudku krajského súdu, je toho názoru, že dĺžku obdobia trvania dovolacieho konania, teda tej časti konania, počas ktorej

krajský súd vecou nedisponoval a počas ktorého obdobia bola vec právoplatne skončená, možno pričítať na vrub krajskému súdu. Ústavný súd dospel k uvedenému čiastkovému záveru, berúc tiež do úvahy, že dovolacie konanie netrvalo neprimeranú dobu (približne 24 mesiacov), a teda najvyššiemu súdu nemožno vytknúť podiel na vzniku zbytočných prietáhov v konaní. Vec sa v súčasnosti nachádza na krajskom súde na účel opätovného rozhodnutia o odvolaní podanom proti rozsudku okresného súdu zo 6. novembra 2019.

16. Ústavný súd pripomína, že zbytočné prietahy v konaní môžu byť zapríčinené nielen samotnou nečinnosťou všeobecného súdu, ale aj jeho neefektívnym a nesústreďeným postupom, t. j. takým konaním, ktoré nevedie k odstráneniu právnej neistoty strán sporu (m. m. II. ÚS 32/03, IV. ÚS 267/04, IV. ÚS 182/08, I. ÚS 223/2023).

17. Ústavný súd stabilne pripomína, že personálne obsadenie súdu, jeho organizácia, vysoký počet vecí v príslušnom oddelení, ako i optimalizácia súdnictva nie sú dôvodmi, pre ktoré by malo byť ospravedlnené, tolerované a ústavne udržateľné porušovanie základného práva sťažovateľov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, ako aj práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. Účelom základného práva na prerokovanie vecí bez zbytočných prietáhov a ústavnej sťažnosti zároveň nie je pomenovanie príčin prietáhov v konaní alebo dospieť k záveru, či príčiny majú objektívny, alebo subjektívny charakter. Dôležité je rozhodnúť o tom, či k týmto prietahom v konaní došlo, a odstrániť právny stav neistoty sťažovateľa (porov. I. ÚS 342/2023).

18. V konklúzii už uvedeného ústavný súd uzatvára, že celková extrémna dĺžka súdneho sporu v trvaní takmer 18 rokov, vedeného tak súdom prvej inštancie, ako aj krajským súdom, výrazne vybočila z rámca požiadavky dosiahnutia konečného rozhodnutia vo veci v primeranej lehote a že postupom okresného súdu a krajského súdu v napadnutom konaní došlo k neprimeraným prietahom, čím bolo nesporne zasiahnuté do ústavne zaručeného základného práva sťažovateľky na prerokovanie vecí bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, resp. práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru (bod 1 výroku tohto nálezu).

19. Keďže konanie vedené aktuálne na krajskom súde pod sp. zn. sp. zn. 3Co/15/2025 nie je právoplatne skončené, ústavný súd podľa čl. 127 ods. 2 ústavy prikázal krajskému súdu konať bez zbytočných prietáhov (bod 2 výroku tohto nálezu).

20. Sťažovateľka sa v príčinnej súvislosti s existenciou zbytočných prietáhov v napadnutom konaní súčasne domáha vyslovenia porušenia svojho práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy. K vysloveniu porušenia základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy môže dôjsť aj v prípade, ak namietané zbytočné prietahy (spôsobené neodôvodnenou nečinnosťou alebo neefektívnou a nesústreďenou činnosťou), ako aj celková doterajšia dĺžka preskúmaného súdneho konania signalizujú, že v postupe súdu došlo k pochybeniam takej intenzity, že s ohľadom aj na ďalšie konkrétne okolnosti posudzovanej veci (najmä predmetu konania, teda toho, čo je pre sťažovateľa v stávke) možno uvažovať o odmietnutí spravodlivosti (pozri m. m. IV. ÚS 242/07 – *a contrario*). Reflektujúc celkovú dĺžku trvania napadnutého konania, ako aj už prednesené skutočnosti, ústavný súd dospel k záveru, že v napadnutom konaní bolo porušené aj základné právo sťažovateľky na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy (bod 1 výroku nálezu) (porov. I. ÚS 376/2023, I. ÚS 288/2023).

IV.

Primerané finančné zadosťučinenie

21. Sťažovateľka v ústavnej sťažnosti žiada priznať finančné zadosťučinenie, ktoré odôvodňuje svojou dlhodobou frustráciou a pocitom straty dôvery v právny a civilizovaný štát v dôsledku zbytočných prietahov, ktorými je napadnuté konanie poznačené. Poukázala tiež na neistotu týkajúcu sa výsledku predmetného súdneho sporu s možným negatívnym finančným dopadom na jej strane v podobe nároku na náhradu škody zo strany vydražiteľa nehnuteľnosti, na ktorej výšku má vplyv takmer 18 rokov vedenia súdneho konania, ako aj potrebu neprimerane dlhého financovania vedenia súdneho sporu, ktorý v nej takisto vyvoláva pocit frustrácie a nefunkčnosti výkonu súdnej moci.

22. Cieľom primeraného finančného zadosťučinenia je dovŕšenie ochrany porušeného základného práva v prípadoch, v ktorých sa zistilo, že k porušeniu došlo spôsobom, ktorý vyžaduje poskytnutie vyššieho stupňa ochrany, nielen deklaráciu porušenia, prípadne príkaz na ďalšie konanie bez porušovania základného práva (IV. ÚS 210/04, I. ÚS 257/08, IV. ÚS 302/2020). Pri rozhodovaní o primeranom finančnom zadosťučinení ústavný súd vychádzal zo zásad spravodlivosti, z ktorých vychádza aj ESĽP, ktorý spravodlivé finančné zadosťučinenie podľa čl. 41 dohovoru priznáva so zreteľom na konkrétne okolnosti prípadu. Súčasne sa pritom riadil úvahou, že cieľom primeraného finančného zadosťučinenia je síce zmiernenie nemajetkovej ujmy, avšak nie prípadná náhrada škody (III. ÚS 75/01, IV. ÚS 15/03).

23. Ústavný súd vzhľadom na okolnosti tejto veci považoval za potrebné priznať sťažovateľke finančné zadosťučinenie. Pri určení jeho výšky zohľadnil konkrétne okolnosti posudzovanej veci, najmä doterajšiu (z ústavného hľadiska neakceptovateľnú) dĺžku napadnutého konania spôsobenú v rozhodujúcej miere neefektívnou činnosťou okresného súdu, ale tiež krajského súdu, ako aj súčasný procesný stav konania. Po zohľadnení týchto okolností, majú na pamäti to, že cieľom priznania primeraného finančného zadosťučinenia je len zmiernenie ujmy pocíťovanej z porušenia základných práv alebo slobôd zaručených ústavou, resp. záväznou medzinárodnou zmluvou, považoval za primerané priznať sťažovateľke finančné zadosťučinenie 9 000 eur, pričom okresný súd je povinný z tejto sumy zaplatiť sťažovateľke 5 000 eur a krajský súd 4 000 eur (bod 3 výroku nálezu). Vo zvyšnej časti požadovaného finančného zadosťučinenia, ktorú už ústavný súd nepovažoval za primeranú, návrhu sťažovateľky nevyhovel (bod 5 výroku nálezu).

V.

Trovy konania

24. Ústavný súd priznal sťažovateľke (§ 73 ods. 3 zákona o ústavnom súde) nárok na náhradu trov konania v celkovej sume 949,17 eur (bod 4 výroku nálezu).

25. Pri výpočte trov právneho zastúpenia sťažovateľky ústavný súd vychádzal z vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov [(ďalej len „vyhláška“); § 1 ods. 3, § 11 ods. 3 a § 13a ods. 1 písm. a) a c) a § 16 ods. 3 vyhlášky]. Základná sadzba odmeny za úkon právnej služby uskutočnený v roku 2025 vo výške 371 eur a hodnota režijného paušálu je vo výške 14,84 eur. Sťažovateľke vznikol nárok na náhradu trov konania za dva úkony právnej

služby (príprava a prevzatie zastúpenia a podanie ústavnej sťažnosti ústavnému súdu). Ústavný súd vypočítanú náhradu trov sťažovateľky zvýšil podľa § 18 ods. 3 vyhlášky o daň z pridanej hodnoty, pretože právny zástupca sťažovateľa je platiteľom tejto nepriamej dane. Pri určení výšky jej sadzby postupoval podľa § 27 ods. 5 zákona č. 222/2004 Z. z. o dani z pridanej hodnoty v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o DPH“), v zmysle ktorého sa pri zmene sadzby dane použije pri každom vzniku daňovej povinnosti sadzba dane platná v deň vzniku daňovej povinnosti. Keďže daňová povinnosť právnomu zástupcovi sťažovateľa vznikla dňom dodania služby (§ 19 ods. 2 zákona o DPH), pri úkonoch právnej služby realizovaných a vyúčtovaných od 1. januára 2025 ústavný súd použil sadzbu dane z pridanej hodnoty vo výške 23 %.

26. Priznanú náhradu trov právneho zastúpenia sú okresný súd a krajský súd povinné uhradiť na účet právneho zástupcu sťažovateľky (§ 62 zákona o ústavnom súde v spojení s § 263 CSP) označeného v záhlaví tohto nálezu v lehote dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 28. mája 2025

Luboš Szigeti
predseda senátu